

Gregorio Bracamonte

Les actrius asexuades (o asexuals?)

Els auxiliars de redacció som mascles i, a pesar de les múltiples dificultats de tot ordre: econòmiques, estètiques i morals -no debades Déu ens va fer apassionadament mortals de necessitat-, no heu de tenir dubtes de la nostra masculinitat *ad majorem Dei gloriam* i per a ús estrictament corporal. És per això que potser l'únic retrat que fariem -de fet, l'hi varem fer en el seu moment- al cinema de la llarga època del Glorioso no és, precisament, el tractament heroic dels films, ni la moralitat intrínseca que es desprenia de les imatges, ni tan sols l'esquematisme d'alguns ambients socials. En absolut. Allò que realment ens indignava era una certa i mal dissimulada blederia asexuada de les actrius.

Una dona ha de ser dona sempre o sia, sexe (digau-li exaltació o incitació a la calentura, a la fortor o a l'alçurament), en la dictadura o en la democràcia, en la tirania o en el lliberinatge anarquitzant.

En una paraula, que una dona ha de ser dona, i punt. Independentment que, després, en la vida professional, decideixi ser actriu de cinema, mestressa de casa o científica a l'estil de madame Curie. I punt, repetesc.

Però, en aquest sentit, què passava en el cinema espanyol?

Una cosa molt senzilla: que la majoria de les actrius no acabaven de ser dones.

Dones de veritat. O sia, desitjables passionalment. Amb excepcions, això també és ver. Per exemple, Aurora Bautista fent de Juana la Loca a *Locura de amor* (Juan de Orduña, 1948) o, fins i tot, d'Agustina de Aragón (també d'Orduña, dos anys més tard: 1950), matant gavatxos lliurepensadors, d'aquests qui tan nefastes influències tingueren en personatges històricoliteraris com Mariano José de Larra i Leandro Fernández de Moratín. Però d'Aurora Bautista, només n'hi ha hagut una, i prou! En canvi, d'actrius que eren mig

pròpies, interpretatives, més que per haver passat pel llit de directors i productors. Anau a esbrinar què hi havia de veritat, en tot això. Sigui com sigui, totes aquelles donetes-actrius em semblaven asexuades, encara que reconec que quedaven bufones, exhibides en technicolor. Això pensava jo de Laura Valenzuela, per exemple, i d'altres, com Paula Martel, Rocío Durcal, la Pili i la Mili, Mercedes Alonso, Lilián de Celis (qui no recorda aquella *Alma aragonesa*, ai, Déu meu!) o, per no fer més llarga la llista, de les inefables Julia Gutiérrez

Caba i Julia Caba Alba. La veritat és que qui no ha vist *La familia y... uno más*, de Palacios, no pot saber mai de què parl... I és que, fins i tot les actrius del "mut" en blanc i negre, com Theda Bara (per què no, en els seus anys d'interpret teatral, a Califòrnia, quan era coneguda com a Theodosia De Coppett?), m'interessaven molt més. Eren misteriosament dones. Puc recordar-vos Francesca Bertini? I per què no, Marie Dressler, aquella meravella rossa de *La chica alegre*, el film de Dwan? I Louise Fazenda? En fi, qualsevol actriu de carn i ossos, excepció feta de Greer Garson en *La historia de los Miniver*.

Aurora Bautista

figa, mig raïm i que, amb franquesa, no ens deien gaire cosa als qui, devers els anys cinquanta i part dels seixanta, ens dedicàvem a anar al cinema un grapat de pics per setmana (pur divertiment, és clar), n'hi havia a betzets. Elles mateixes presumien de virginitat, no tan sols com a mèrit preferent per accedir a un matrimoni més o manco avantatjós, sinó per demostrar que eren actrius per qualitats

Passa que els auxiliars de redacció, a més de tenir el nostre coret (per altra part, venal a tot-hora), també tenim les nostres preferències cinematogràfiques en qüestions d'actrius. Debilitat pròpia dels mortals i dels esclaus, o no? ❖

(traducció de l'original castellà, per M.C.S. i correcció estilística, de J.S.)

Nota 1: Volem demanar disculpes als lectors que, com varen poder observar, per un error informàtic, l'article anterior del senyor Bracamonte era gairebé il·legible.
Nota 2: També volem disculpar-nos davant el nostre il·lustre col·laborador, Gregorio Bracamonte, que ens ha fet arribar la seva santa i justa indignació, com no podiem esperar menys d'un auxiliar de redacció amb el pedigree que ell passeja. Perdó.